Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Бөлім 3 А Дизайн және технология		**Мектеп: №35 ЖОББМ КММ**
Дата: 17.02.2025	**Мұғалімнің аты-жөні: Биболова Б.М**	
Сынып: 5 Ә	**Қатысқандар саны:**	**Қатыспаған саны:**
Сабақ тақырыбы	***Тоқыма мозайка техникасымен жасалған тігін бұйымдарының дизайны (құрақ, пэчворк, квилт). Идеяны зерттеу. Нобай. Материал таңдау және дайындау. Жұмысты орындау реттілігі***	
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	5.2.3.3 Шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану. 5.1.4.1 Шығамашылық жұмысты орындау кезеңдерін анықтай отырып, жоспар дайындау.	
Сабақ мақсаттары	- пэчворк, квилт, құрақ техникалармен танысу - жұмыс міндеттерін бөліп беру - құрақтың технологиялық құжатын жасау	
Бағалау критерийлер	➢ Шығармашылық жұмыста қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдаланса; ➢ Жұмысты орындау кезеңдерін анықтап, жоспар дайындаса;	
Тілдік мақсаттар	**Д)** Дизайн – дизайн – disain Киім бөлшектері – детали одежды – clothing details Ой – идея – idea	Композиция – композиция – composition Шаблон – шаблон – template Макет – Макет – layout
Құндылықтарды дарыту	<u>**Оқушы мақсатқа жетті, егер:**</u> - Жалпыға бірдей еңбек қоғамы - Жұмыс және шығармашылық, өмір бойы оқыту - Өмір бойы оқыту, құрмет, ынтымақтастық және ашықтық. - Тарих, мәдениет және тілдердің жалпылауы	
Жаһандық азаматтығын арттыру	Әлемдегі заманауи дизайнерлердің шығармаларын қарастырып, зерттеп доғары деңгейлі сұрақтар арқылы талдау. Түрлі өнер туындылырына сүйене отырып, эстетикалық көз қарасын білдіру арқылы дамыту, болашақты тірбиелеу.	
АКТ қолдану дағдылары	Интерактивті тақтаны қолдану. Тақырып бойынша ғаламтор желісін пайдалану.	

Түпнұсқалық оқыту	Практикалық тапсырмалар арқылы топтық, өзіндік қасиет қабылетін білдіру
Пәнаралық байланыстар	Бейнелеу, өнер тарихы, сызу, технология
Бастапқы білім	Дизайн, киім макетін жасап үйренді
Сергіту сәті	https://www.youtube.com/watch?v=uMVTJNInO3w

Сабақтың барысы

Сабақтың жоспарланған кезеңдері	**Педагогтың әрекеті**	**Оқушылардың әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	Амандасу. Оқушыларды түгендеу. Сұрақ-жауап «Белгісіздік» ойыны арқылы өткен тақырыпты сұрау. Ереже: ұяшық таңдау арқылы сұрақтарға жауап беру. 1. Матаның құрамы неден тұрады? (талшықтан) 2. Талшықтар неше топқа бөлінеді? (2) 3.Талшықтар екіге бөлінеді қалай аталады ? (Табиғи талшықтар, синтетикалық талшықтар) 4.Табиғи талшықтарға нелер жатады? (жануарлардан-жүн, жібек, өсімдіктерден-мақта, зығыр) 5.Жасанды талшықтарға нелер жатады? (синтетикалық және химиялық: капрон, лавсан, вискоза). 6. Матаның оң-терісін қалай анықтайды? (бетіне түскен суреті, түсі, бетінің жылтырлығы арқылы) 7.Қандай мата түрлерін білесіңдер? (шыт,	Сұрақтарға жауап береді.	 ҚБ «Мадақтау» әдісі арқылы бағалаймын Балалар өздеріңе ұнаған қағаз қиындысын таңдайық.	

	жібек, сатин, парша, барқыт, т.б.) 8.Талшықтан не аламыз? (Жіп) 9.Жіптің айқасуы арқылы не алынады? (мата) **Дескриптор**: - мата түрлерін біледі матаның шығу жолы мен талшық аттарын ажырата алады. **Таңдаған қағаз қиындысы арқылы топқа бөлінеді:** I. Үшбұрыш II. Төрт бұрыш III. Ромб Қиындыларды құрастырайық. Балалар қиындылардан не шықты? (құрақ) - Демек мен сіздермен құрақ әлеміне саяхат жасаймын.	Берілген қағаз қиындыларын таңдап 3 топқа бөлінеді		
Сабақтың ортасы	Құрақ тақырыбында презентация көрсету **Тапсырма 1:** Құрақтың нобайын құрастыру Құрақты құрастыру	Презентациямен танысады. Құрақтың нобайын жасайды. Нобай бойынша мата қиындыларын құрастырады		Бейне баян «Құрақ құрау жолдары»

	Тапсырма 2 Сарамандық жұмыс. Қ.С.Е еске салу Құрау технологиясы: 1.Қандай өрнекті құрасақ та сол өрнектің сызбасын қағаз бетіне түсіріп аламыз. 2. Матаның түр түсінің үйлесімділігін анықтау үшін оны түс таңдай отырып, бояп аламыз. 3. Геометриялық пішінде үлгі қағаз даярлап аламыз да, сол қағазды үлгі етіп, пайдалану арқылы, матаны қағаз мөлшерімен қиып аламыз. 4. Қиылған матаны өрнек бойынша рет-ретімен: - әуелі ортаңғы бөлік, содан кейін шеткі бөліктерді тігіп аламыз. Біз алдымен бұйымды жасау үшін алғаш жобасын сызамыз. Ал, енді жоба бойынша геометриялық пішіндерді түрлі-түсті қағаздан қиып алып, оларды көрпеше тәрізді қатырма қағаз бетіне дұрыс орналастырып, желімдейміз. Нәтижесінде түрлі-түсті әсем құрақтар пайда болады. **Дескриптор**: - нобай ұқыпты эстетикалық талғамға сай; - құрақтың симметрия заңдылығын сақталған - түстер үйлесімділігі сақталған	Құрастырылған құрақтың технологиялық құжатын жасайды		Аламан құрақ Интервью https://ertistv.kz/ru/news/33389#:~:text=%22Аламан%20құрақ%22%20акциясы%20қазақ%20халқының,аймақтарынан%20450-ге%20жуық%20қолөнершілер%20қатысты

	- қауіпсіздік ережесін біледі сақтайды			
Сабақтың соңы	**Кері байланыс** Оқушылар рефлекциясы : Мен не білдім ? Не үйрендім ? Маған бүгінгі сабақта түсініксіз болды ?	Алдарында тұрған парақтарға кері байланыс жазады.		
Үй тапсырмасы	Тігін жұмыстарына арналған құрал-жабдықтар әкелу: қайшы, ине, жіп.			

Саралау – оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндет қоюды жоспарлап отырсыз?	Бағалау – оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасының сақталуы
Бүкіл оқушылар үйренетін болады: Берілген техникалар бойынша бейне роликті қарастырып, Венн диаграммасын толтырады *Оқушылардан көбісі үйренетін болады: на основе готовых шаблонов орнамента применяя различные виды лоскута создадут декоративный орнамент в технике мозаика.* *Кейбір оқушылар үйренетін болады: С высоким уровнем развития ученики самостоятельно создадут креативне и необычные эскизы мозаики*	*бағалау үшін қолданатын әдіс-тәсілдері* *Бастапқы кезең* - *«Белгісіздік» конверт, сабақтың тақырыбын ашу* *Ортаңғы кезең* - *Топтық пікір білдіру* - *Тапсырмалар бойынша бір-бірін бағалау* *Қорытынды кезең* *-Рефлексия*	*Көзге ж/е жалпы денсаулыққа арналған іс-шара «Цветотерапия» Денсаулық пен қауіпсіздікті тексеру: сабақ барысында желім, қайшы, инемен қолданғанда қауіпсіздік шараларын пайдалану және сақтау.*

Сабақ бойынша рефлексия *Сабақ мақсаттары/оқу мақсаттары дұрыс қойылған ба? Оқушылардың барлығы ОМ қол жеткізді ме? Жеткізбесе, неліктен?* *Сабақта саралау дұрыс жүргізілді ме?* *Сабақтың уақыттық кезеңдері сақталды ма?* *Сабақ жоспарынан қандай ауытқулар болды, неліктен?*	Барлық оқушылар ОМ қол жеткізді деп қорытынды жасау себебім, олар тапсырманы орындап өз идеяларын сыныптастарға таныстыру арқылы көрсетіп дәлелдеді. Иә, бөлек тапсырма бойынша саралау дұрыс жүргізілді, себебі барлық оқушылар жетістіктер критерийлеріне қол жеткізіп, ОМ меңгере алды. Сақталды Сабақ жоспардан қандайда бір ауытқулар болған жоқ	
Шартты түрде қойылған белгілер	(К) = бүкіл сыныппен жұмыс (Д) = мұғалімнің көрсетуі (Г) = топтық жұмыс (И) = жеке жұмыс (Т) = мұғалімнің түсіндіруі (Э) = оқу эксперименті (□) = қауіпсіздік техникасы бойынша кеңестер	

Сабақ тақырыбы:

Тоқыма мозайка техникасымен жасалған тігін бұйымдарының дизайны (құрақ, пэчворк, квилт).

Идеяны зерттеу. Эскиз. Материал таңдау және дайындау. Жұмысты орындау реттілігі

Оқу мақсаты:

5.2.3.3 Шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану.

5.1.4.1 Шығамашылық жұмысты орындау кезеңдерін анықтай отырып, жоспар дайындау.

Бағалау критерийлер:

1. **Шығармашылық жұмыста қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдаланады.**
2. **Жұмысты орындау кезеңдерін анықтап, жоспар дайындайды.**

1
2
3
4
5
6
7
8
9

Матаның құрамы неден тұрады?

Талшықтар неше топқа бөлінеді?

Талшықтар екіге бөлінеді қалай аталады

Табиғи талшықтарға нелер жатады?

Жасанды талшықтарға нелер жатады?

Матаның оң-терісін қалай анықтайды?

Талшықтан не аламыз?

Қандай мата түрлерін білесіңдер?

Жіптің айқасуы арқылы не алынады?

Пэчворк техникасы - (ағылшын тілінен - patchwork).
Қол өнерінің бір түрі. Түрлі-түсті құрақ маталардан құрастырылған, мозаики түрде белгілі композиция бойынша тігілетін бұйым.

Квилт техникасы - тігін машина арқылы бірнеше қабаттырылған маталардың тігісі. Квилттың жазықтық бетінде бадырайып пайда болатын ою-өрнектердің үйлесімі деп қол өнеріне жатқызады.

Құрақ техникасы Ертеде қазақ халқының шеберлері дәстүрлі «құрақ» техникасында бұйымдар жасады. Киіз, тері былғары, мата материалдарды қолданып: кілем, көрпе, жастық, аяк-кап үй заттарын тікті. Негізінде композицияда - үш бұрыш, төрт бұрыш, ромб геометриялық фигуралар қолданылды. Құрақ техникасының колориті қарама-қарсы түстердің үйлесімімен басым, ол қызыл-жасыл, қызғылт - көк, сары – күлгін ж/е т.б.

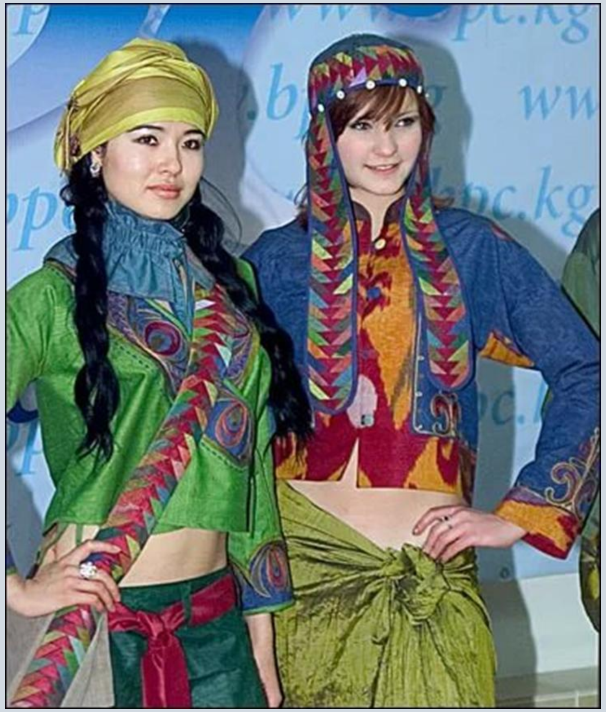

2024 жылы V Бүкіләлемдік көшпенділер ойындары аясында «Көшпенділер әлемі» этноауылының алаңында «Аламан құрақ» акциясы өтті, Онда жалпы ауданы 11200 шаршы метр құрақ көрпе кестелеу арқылы 450 қазақстандық тігінші әлемдік рекорд жасады.Құрақшы-тігіншілер ұжыммен бірге өз шығармашылығын халықтың мәдениетін бейнелейтін «Құрақ-көрпе» өз қолымен жасау арқылы көрсетті.

Бұл жетістік Қазақстанның «KINES» рекордтар кітабына да енгізілген.

Ерте заманда қолданылған

Шапан - халат. Алматинская область

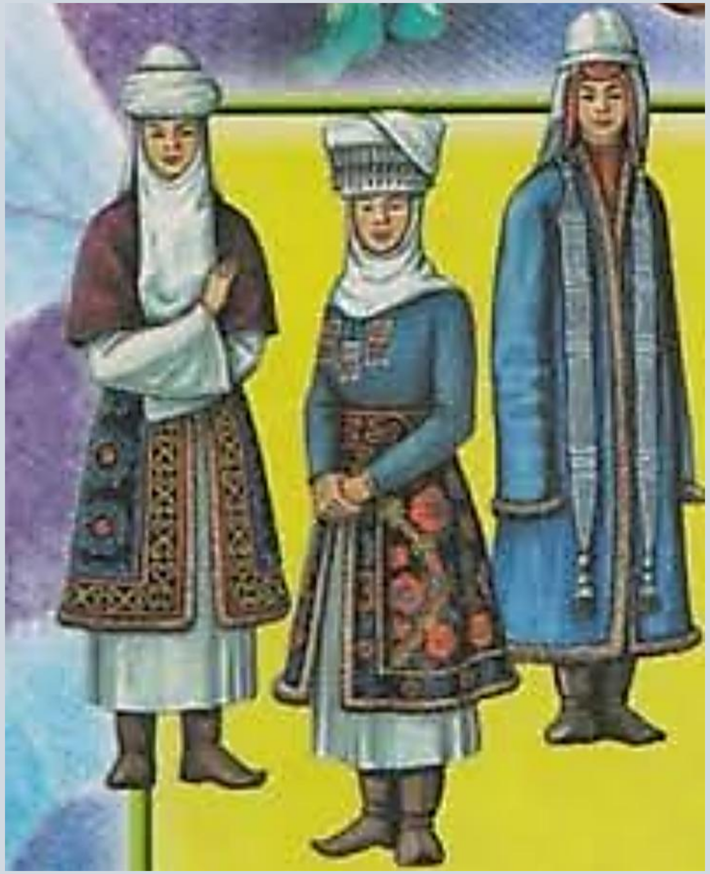

Полный костюм невесты.
Начало XX в. Актюбинская область.

Қазіргі заманауи дизайнерледің қолдануы

Оқушылар рефлекциясы:

Мен не білдім?

Не үйрендім?

Маған бүгінгі сабақта түсініксіз болды?